

Nr 15

*Utlåtande i anledning av Kungl. Maj:ts proposition angående be-
myndigande att försälja viss kronan tillhörig fast
egendom, m. m.*

I en till riksdagen den 6 februari 1959 avlåten, till jordbruksutskottet hänvisad proposition, nr 53, har Kungl. Maj:t, under återopande av bilagt utdrag av statsrådsprotokollet över finansärenden för samma dag, föreslagit fortsatt tillämpning under budgetåret 1959/60 av det av riksdagen för budgetåret 1958/59 lämnade medgivandet för Kungl. Maj:t att utan riksdagens samtycke i varje särskilt fall besluta om försäljning m. m. av viss kronan eller allmänna arvsfonden tillhörig fast egendom.

I anledning av propositionen nr 52 medgav 1958 års A-riksdag (jordbruksutsk. utl. 10, rskr. 168), att Kungl. Maj:t finge under budgetåret 1958/59 utan riksdagens samtycke i varje särskilt fall besluta om försäljning av kronan eller allmänna arvsfonden tillhörig fast egendom, såframt taxeringsvärdet å egendomen uppginge till högst 70 000 kronor, eller, där taxeringsvärde ej vore åsatt, det vid särskild uppskattning utränta saluvärdet uppginge till högst nämnda belopp. Kungl. Maj:t ägde därvid att i huvudsaklig överensstämmelse med av föredragande departementschefen vid anmälan av propositionen angivna riktlinjer föreskriva de former och villkor under vilka försäljningarna skulle äga rum. Där så befunes lämpligt, skulle Kungl. Maj:t ha befogenhet att åt central förvaltningsmyndighet överlämna beslutanderätten rörande försäljning av egendom, vars taxerings- eller uppskattningsvärde inte överstege 30 000 kronor, resp. åt länsstyrelse, såvitt anginge allmänna arvsfonden tillhörig fast egendom, vars taxerings- eller uppskattningsvärde inte överstege 15 000 kronor.

Vidare förklarade riksdagen, att vad sålunda medgivits rörande försäljning av kronan tillhörig fast egendom skulle gälla jämväl beträffande byte samt upplåtelse under åborätt och tomträtt av sådan egendom, ävensom beträffande avstående utan ersättning av kronomark, som kunde erfordras till järnväg eller allmän väg. Rätten att besluta om dylikt avstående finge dock av Kungl. Maj:t överlämnas till central förvaltningsmyndighet endast i avseende å obebbyggt område av högst 5 hektars yta eller 5 000 kronors värde.

Genom cirkulär till statsmyndigheterna den 11 april 1958 (nr 151) har Kungl. Maj:t till kännedom meddelat vad riksdagen sålunda beslutat.

Befogenheten att, med viss begränsning beträffande egendomens värde, åt central förvaltningsmyndighet överlämna försäljningsrätten har Kungl. Maj:t tagit i anspråk genom försäljningsbemyndiganden för telestyrelsen,

järnvägsstyrelsen, vattenfallsstyrelsen, väg- och vattenbyggnadsstyrelsen, luftfartsstyrelsen samt domänstyrelsen.

För att såsom förutsatts giva riksdagen årlig redogörelse för försäljningar med stöd av bemyndigandet har över de fastigheter, som försålts under år 1958, departementsvis upprättats sammanställningar avsedda att överlämnas till riksdagen.

Föredragande departementschefen, statsrådet Sträng, har föreslagit att nytt bemyndigande avseende nästkommande budgetår bör utverkas och att därvid samma föreskrifter rörande sättet och villkoren för försäljningarna bör gälla som f. n.

Utskottet. Det av Kungl. Maj:t framlagda förslaget att Kungl. Maj:t skall för nästa budgetår erhålla bemyndigande av samma slag som för innevarande budgetår att överlåta fast egendom, som tillhör kronan eller allmänna arvsfonden, föranleder ingen erinran från utskottets sida. Utskottet, som ej heller har något att invända mot vad Kungl. Maj:t i övrigt förordat i propositionen, hemställer alltså,

att riksdagen må

a) medgiva, att Kungl. Maj:t må under budgetåret 1959/60 utan riksdagens samtycke i varje särskilt fall besluta om försäljning av kronan eller allmänna arvsfonden tillhörig fast egendom, såframt taxeringsvärdet å egendomen uppgår till högst 70 000 kronor, eller, där taxeringsvärde inte är åsatt, det vid särskild uppskattning utrönta saluvärdet uppgår till högst nämnda belopp, och i huvudsaklig överensstämmelse med i förevarande proposition angivna riktlinjer föreskriva de former och villkor under vilka försäljningarna skall äga rum, med rätt för Kungl. Maj:t att, där så finnes lämpligt, åt central förvaltningsmyndighet överlämna beslutanderätten rörande försäljning av egendom, vars taxerings- eller uppskattningsvärde inte överstiger 30 000 kronor, resp. åt länsstyrelse, såvitt angår allmänna arvsfonden tillhörig fast egendom, vars taxerings- eller uppskattningsvärde inte överstiger 15 000 kronor;

b) förklara, att vad sålunda medgivits rörande försäljning av kronan tillhörig fast egendom skall gälla jämväl beträffande byte samt upplåtelse under åborätt och tomträtt av sådan egendom, ävensom beträffande avstående utan ersättning av kronomark, som erfordras till järnväg eller allmän väg, därvid dock rätten att besluta om dylikt avstående må av Kungl. Maj:t överlämnas till central förvaltningsmyndighet endast i avseende å obebyggt område av högst 5 hektars yta eller 5 000 kronors värde;

c) uttala att, oavsett de sålunda lämnade medgivandena, i författning eller eljest i särskild ordning meddelade föreskrifter angående rätt för Kungl. Maj:t eller förvaltningsmyndighet att försälja, byta eller under åborätt eller tomt-rätt upplåta kronan tillhörig fast egendom alltjämt skall gälla.

Stockholm den 12 mars 1959

På jordbruksutskottets vägnar:

ANDERS PETTERSSON

Vid detta ärendes slutbehandling har närvarit:

från första kammaren: herrar Lage Svedberg*, Sigfrid Larsson*, Eskilsson*, Nils Hansson, Hjalmar Nilsson, Mossberger*, Gunnar Berg, Johan Persson, Hedström och Franzén*;

från andra kammaren: herrar Pettersson i Dahl, Jonsson i Strömsund, Östlund, Lindström, Anthy*, Arweson, Eliasson i Moholm, Rimås*, Jönsson och Franzén i Motala.

* Ej närvarande vid justeringen.